

4/4-2022 kom den sidste delrapport fra FN's klimapanel, IPCC, med en status over klimaindsatsen og vores handlemuligheder. Som noget nyt rummer den et håb om, at vi kan begrænse temperaturstigningen til 2 eller måske endda 1,5 grader. Det kræver hurtige reduktioner nu, men grundet store prisfald på vind og sol er det muligt. 18 af de rigeste lande, herunder Danmark, har haft faldende CO₂-udledning det sidste årti. Klimaministeren var begejstret, og de danske medforfattere var også optimistiske.

Det er nu lige lovlig tidligt at lade champagnepropperne knalde. Resten af Verden har stigende CO₂-udledninger. CO₂-udledningerne skal toppe i 2025, hvis 1,5 graders målet skal holde. Kina, som står for 27% af Verdens CO₂-udslip, vil toppe i 2032, og Indien vil først toppe i 2040'erne. Australien vil vedblive at eksportere kul, så længe der er købere, og Rusland går bankerot uden indtægterne fra fossile brændsler. Europas andel af udledningen er 8%, ned fra 10% i 2010, men målt i tons CO₂ er reduktionen beskeden. Og den CO₂, vi udleder, kommer ovenpå alt det, vi allerede har udledt. Vi har rundet 400 ppm. I år 1800 var det 280 ppm. Det stiger med 2,5 ppm om året, og hvis det fortsætter, vil vi runde 450 ppm svarende til en opvarmning på 2 grader i 2040. Det meste af Verden har som mål at være fossilfri i 2050, men det er alt for sent.

Men det er endda værre end som så. I 2019 samlede den danske professor Steen Rasmussen et team på 20 forskere og innovatorer til en 10 dages workshop om klima, demokrati, ulighed mm. Den blev filmet af Pernille Rose Grønkjær, der klippede det sammen til dokumentarfilmen "Solutions". Her anfører en deltager, at havene varmer meget langsomt op. Selv om vi i dag har 400 ppm CO₂ i atmosfæren, har vi endnu langt fra set effekterne af den temperaturstigning på 1,2 grader, som vi allerede har realiseret med 400 ppm. Vejret er voldsomt påvirket af havtemperaturerne, så selv hvis vi kunne stoppe udledningerne totalt i dag, ville klimaet arte sig mere og mere ustyrligt de næste mange år. Det er ellers slemt nok allerede, og det bliver kun værre af, at vi fortsat hælder CO₂ op i atmosfæren.

På denne baggrund peges i "Solutions" på, at vi under alle omstændigheder bliver nødt til at indfange CO₂ fra luften og deponere den i tømte olie- og gasfelter. Et stabilt klima vil kunne etableres ved 300 ppm, så opgaven er at trække 100 ppm CO₂ ud af atmosfæren. Hvis man med dagens teknologi bygger anlæg på størrelse med en skibscontainer, vil sådan et anlæg kunne trække 1 ton CO₂ ud af luften pr dag. Hvis vi har 100 mio af sådanne containere i drift, vil vi efter 40 år have trukket hvad der svarer til 100 ppm CO₂ ud af atmosfæren, og vi er hjemme rent klimamæssigt. Hvis vi bliver ved med at udlede CO₂ til atmosfæren, skal der flere containere til.

Lyder det uoverkommeligt? Ja, men til sammenligning udskibes hvert år 30 mio fyldte containere fra Shanghais havn. Vi taler om godt 3 gange så mange, men det er en opgave, som Verdens industrier kan løse uden at bryde sammen. Og med så mange anlæg kan vi se frem til en udvikling, vi også har set med biler: Prisen rasler ned. Det er absolut muligt, så der er alligevel plads til optimisme. Men det forudsætter, at vi gør noget. Udbygger vind og sol, laver anlæg til at lagre energi, så vi også har strøm i vindsvage nattetimer, omstiller samfundene til at køre på grønne brændsler – el, fjernvarme osv. Det har vi allerede planer om, vi skal bare gøre det meget hurtigere.

Hvad er det så, vi ikke skal gøre?

Vi skal erkende, at hverken biogas eller methanol er vejen frem. Både biogas og methanol indeholder kulstof og genererer CO₂, når vi brænder det af. "Grøn biogas" og "grøn methanol" eksisterer ikke! Hvis vi laver biogas og methanol, udskyder vi bare tidspunktet

for, hvornår den medfølgende CO₂ bliver sendt op i atmosfæren, med nogle få uger eller måneder. Afbrænding af biogas og methanol øger atmosfærens CO₂-indhold, uanset hvor kulstoffet kommer fra. CO₂, som vi kan indfange fra industrien eller atmosfæren, skal lagres i olie- og gasfelter. At indbygge det i metan og methanol og brænde det af for derefter at fange det ind igen fra luften er en ren molbohistorie. Vi burde være klogere end som så. Det er et hårdt slag for regeringens gasstrategi og støtte til forskning i methanolfremstilling, men det er virkeligheden.

Det giver mening at afgasse affald og slam fra renseanlæg, men generelt er biomasse en alt for god ressource til bare at blive hældt i et biogasanlæg eller brændt. I det omfang vi dyrker jorden, skal der komme fødevarer ud af det. Primært til mennesker. Vi må se i øjnene, at kød på bordet vil blive en kostbar sjældenhed om få år. At fælde skove for at lave træflis til vores kraftværker er også helt meningsløst. Skovrejsning er tværtimod én af de vigtige metoder til at binde kulstof i biosfæren.

IPCC-rapporten og filmen "Solutions" giver basis for en forsigtig optimisme, men faren er ikke drevet over. Vi skal stadig handle klogt, hurtigt og gennemgribende.